

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Afreportering

Anbefalinger om forenkling af elevplanen i folkeskolen

Rådgivningsgruppen for forenkling af elevplanen i
folkeskolen

Juni 2020

Indhold

1. Indledning	3
1.1. Baggrund for rådgivningsgruppen	3
2. Baggrund for rådgivningsgruppens anbefalinger	5
2.1. Gældende regler om elevplanen i folkeskolen	5
2.2. Videns- og analysegrundlag om elevplanen	6
2.3. Udfordringer ved den nuværende elevplan og de øvrige planer i udskolingen.....	7
3. Principper bag rådgivningsgruppens anbefalinger	9
4. Rådgivningsgruppens anbefalinger til forenkling af elevplanen	13

Afreportering

Anbefalinger om forenkling af elevplanen i folkeskolen

Rådgivningsgruppen for forenkling af elevplanen i folkeskolen

Juni 2020

Layout: Presse- og Kommunikationssekretariatet,

Børne- og Undervisningsministeriet

© Børne- og Undervisningsministeriet, juni 2020

1. Indledning

1.1. BAGGRUND FOR RÅDGIVNINGSGRUPPEN

Med aftalen "Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed – justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole" besluttede folkeskoleforligskredsen (Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance) i januar 2019 at nedsætte en rådgivningsgruppe for forenkling af elevplanen i folkeskolen. Rådgivningsgruppen har haft til opdrag at komme med anbefalinger til folkeskoleforligskredsen om, hvordan elevplanen i folkeskolen kan forenkles, og hvordan der kan sikres en bedre sammenhæng og integration mellem elevplanen og de øvrige planer i udkolingen, herunder uddannelsesparathedsvurderingen (UPV'en), studievalgspotfolioen og uddannelsesplanen.

Det fremgår bl.a. af aftalen, at:

"Det undervisende personale skal have større frihed til at fokusere på kerneopgaven.

Aftalepartierne er enige om, at elevplanen i folkeskolen skal forenkles, og at de eksisterende planer i udkolingen så vidt muligt skal integreres, så tiden bruges på undervisning frem for registreringer.

Aftalepartierne ønsker, at den forenkledede elevplan opleves som et brugbart og let tilgængeligt redskab, der understøtter samarbejdet mellem elever, forældre og skole om elevens udbytte af undervisningen og arbejdet med elevens uddannelsesvalg. Udformningen af en forenklet elevplan skal ske i et tæt og åbent samarbejde med de elever, forældre, lærere og skoleledere, der skal bruge den til dagligt. Aftalepartierne er derfor enige om at nedsætte en rådgivningsgruppe med brugere af elevplanen, som skal komme med anbefalinger til folkeskoleforligskredsen om en forenklet elevplan."

Rådgivningsgruppen blev nedsat i april 2019. I denne publikation formidles rådgivningsgruppens anbefalinger til forenkling af elevplanen. I kapitel 2 er baggrunden for rådgivningsgruppens anbefalinger beskrevet, herunder de udfordringer, rådgivningsgruppen oplever ved elevplanen i sin nuværende form, mens rådgivningsgruppen i kapitel 3 har opstillet fem principper, som ligger til grund for anbefalingerne. Rådgivningsgruppens anbefalinger præsenteres i kapitel 4.

1.2. RÅDGIVNINGSGRUPPENS SAMMENSÆTNING

Rådgivningsgruppen er sammensat, så både elever, forældre, lærere, afdelingsledere, skoleledere, uddannelsesvejledere, folkeskolens parter og Danmarks Vejlederforening er repræsenteret i gruppen.

Medlemmer af rådgivningsgruppen for en forenklet elevplan

- Alberte Prehn Schow, elev, Grønnemose Skole, Søborg
- Christian Lamhauge Rasmussen, repræsentant for KL
- Christina Bruun Levinsen, forældrerepræsentant, udpeget af Skole og Forældre
- Gitte Rønne Lykkegaard, afdelingsleder, Langebjergskolen, Fredensborg
- Helle Bjerg, ph.d., souschef/pædagogisk leder, Skolen på Grundtvigsvej, Frederiksberg
- Jesper Støier, repræsentant for DLF. Har erstattet DLF's repræsentant ved gruppens nedsættelse: Jeanette Sjøberg
- Karen Rasmussen, skoleleder, Vibeskolen, Nyborg
- Karina Meinecke, repræsentant for Danmarks Vejlederforening
- Lone Wrøbell, repræsentant for Skolelederforeningen
- Maria Ørskov Aksenvoll, ph.d., skoleforsker- og konsulent, NO!SE
- Maria Klogborg Stears, forældrerepræsentant, udpeget af Brug Folkeskolen
- Mette Frederiksen, lærer, Syvstjernes skolen, Værløse
- Mia Sehested Søgaard, lærer, Grønnemose Skole, Søborg
- Niddal El-Jabri, forældrerepræsentant, udpeget af MINO Danmark
- Peter Dahler-Larsen, professor, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet
- Peter Engelse Petersen, repræsentant for BUPL. Har erstattet BUPL's repræsentant ved gruppens nedsættelse: Lars Søgaard Jensen
- Rasmus Ørnberg Andersen, UU-vejleder og afdelingsleder, UU Fredericia
- Sine Holm Madsen, lærer, Fuglsanggårdsskolen, Lyngby-Taarbæk
- Susanne Gade Clausen, repræsentant for Skole og Forældre
- Søren Thorborg, repræsentant for BKF. Har erstattet BKF's repræsentant ved gruppens nedsættelse: Dennis Danielsen
- Thea Enevoldsen, repræsentant for Danske Skoleelever

2. Baggrund for rådgivningsgruppens anbefalinger

2.1. GÆLDENDE REGLER OM ELEVPLANEN I FOLKESKOLEN

Ifølge folkeskoleloven skal elever og forældre regelmæssigt underrettes om lærerens og eventuelt skolens leders syn på elevernes udbytte af skolegangen. Som led i undervisningen skal der løbende foretages evaluering af elevernes udbytte heraf. Evalueringen skal danne grundlag for vejledning af den enkelte elev og for den videre planlægning og tilrettelæggelse af undervisningen og for underretning af forældrene om elevens udbytte af undervisningen.

Som led i den løbende evaluering af elevernes udbytte af undervisningen skal der for hver elev fra folkeskolens børnehaveklasse til og med 9. klassetrin udarbejdes en elevplan, som gøres tilgængelig for forældrene digitalt.

Med indførelsen af elevplanen i 2006 var hensigten med elevplanen at: 1) styrke grundlaget for undervisningens planlægning og tilrettelæggelse og derigennem forbedre udbyttet af undervisningen for den enkelte elev; 2) styrke den løbende evaluering af elevens udbytte af undervisningen; 3) styrke samarbejdet mellem skole og hjem.

Reglerne om elevplanen blev senest ændret i 2014. Hensigten var bl.a., at elevplanen i højere grad skulle opleves som et relevant og brugbart redskab i forhold til at understøtte systematisk løbende evaluering, opfølgning og forbedring af elevernes udbytte af undervisningen. Herudover skulle elevplanen i højere grad understøtte en professionel og åben dialog om elevernes faglige niveau og alsidige udvikling mellem elev, lærer og forældre samt have et større fokus på fremadrettede udviklings- og læringsmål frem for kun at være bagudskuende.

For elever i børnehaveklassen til og med 8. klassetrin skal elevplanen for udvalgte fag indeholde individuelle mål, status for elevens læring og en beskrivelse af, hvordan der følges op herpå. For elever på 8. og 9. klassetrin skal elevplanen indeholde oplysninger til brug for vurderingen af elevens uddannelsesparathed. Elevplanen skal i den forbindelse indeholde oplysninger om, hvilken ungdomsuddannelse eleven påtænker at søge efter 9. eller 10. klasse samt en vurdering af, om eleven har de nødvendige sociale, personlige og praksisfaglige forudsætninger for at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. For de elever, der er vurderet ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, skal elevplanen desuden indeholde oplysninger om den indsats, det er besluttet at gennemføre for eleven.

2.2. VIDENS- OG ANALYSEGRUNDLAG OM ELEVPLANEN

Børne- og Undervisningsministeriet har til brug for rådgivningsgruppens arbejde bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) udarbejde en undersøgelse om elevplanen i folkeskolen med det formål at skabe et videns- og analysegrundlag for rådgivningsgruppen. Undersøgelsen er udarbejdet parallelt med arbejdet i rådgivningsgruppen. Resultaterne af undersøgelsen har indgået i rådgivningsgruppens overvejelser i forbindelse med den endelige formulering af rådgivningsgruppens anbefalinger.

Undersøgelsen bygger på en repræsentativ spørgeskemaundersøgelse gennemført blandt lærere i folkeskolen på både almen- og specialområdet, samt en række interviews med lærere, ledere, forvaltningsrepræsentanter, elever og forældre/skolebestyrelsesmedlemmer.

Af undersøgelsens resultater hæfter rådgivningsgruppen sig særligt ved nedenstående vedrørende elevplanen i sin nuværende form. Rådgivningsgruppen understreger, at de fremhævede resultater er direkte gengivelser af resultaterne fra undersøgelsen. Det er dermed EVA's konklusioner på baggrund af det foreliggende datagrundlag og den anvendte metode:

- Elevplanen skal i sin nuværende form indfri mange formål (se afsnit 2.1.) – og måske også for mange formål. Lærere, ledere og forvaltningsrepræsentanter i undersøgelsen peger på, at elevplanen skal for mange ting. Flere forholder sig især kritisk til tanken om, at elevplanen skal fungere som et didaktisk redskab for læreren.
- En elevplan i dag er i praksis ikke bare en elevplan, idet elevplaner findes i mange forskellige former og længder. Ikke alle elevplaner lever op til lovgivningens krav.
- Der er i dag forskel på elevplaner på almen- og specialområdet. Mens elevplaner på specialområdet synes at repræsentere et keredokument, der indfrier de forskellige formål for elevplanen, retter elevplanerne på almenområdet sig typisk mod en mere specifik brugssituation, fx en årlig skole-hjem-samtale.
- De interviewede forældre i undersøgelsen, der alle er skolebestyrelsesmedlemmer, mindes ikke at have modtaget et dokument, der indeholder information om, hvordan det går med deres barn i skolen. De interviewede elever kan heller ikke genkalde sig at have modtaget elevplaner. Skriftlig information i form af elevplaner i sin nuværende form efterspørges, ifølge EVA, ikke af de interviewede forældre eller elever i undersøgelsen.
- Ifølge undersøgelsen var en almenlærer i skoleåret 2018/2019 i gennemsnit med til at udarbejde 55 elevplaner på et år, mens en lærer på specialområdet i gennemsnit bidrog til 16 elevplaner.
- I skoleåret 2018/2019 brugte en lærer på almenområdet i gennemsnit 17 klokke timer på at udarbejde elevplaner, mens en lærer på specialområdet i gennemsnit brugte 21 timer. I skoleåret 2018/2019 var den gennemsnitlige tid brugt af én lærer på én elevplan 18 minutter på almenområdet og 76 minutter på specialområdet. Dog er der en stor spredning i, hvor mange elevplaner lærerne hver især var med til at udarbejde, og hvor lang tid de brugte på den enkelte elevplan.
- Ifølge undersøgelsens kvantitative data svarer 76 % af lærerne på specialområdet, at deres samlede holdning til, at der skal arbejdes med elevplaner i folkeskolen, er positiv eller overvejende positiv. 52 % af lærerne på almenområdet er positive eller overvejende

positive. Interviewene med lærerne på almenområdet tegner imidlertid et mere ambivalent billede. På den ene side bakker lærerne op om, at der skal være en skriftlighed og systematik omkring evalueringen af elevernes udbytte af undervisningen. På den anden side rettes der en kritik mod den nuværende elevplan som et konkret redskab, der skal indfri for mange formål på samme tid.

- Forvaltningsrepræsentanter i undersøgelsen fremhæver, at systematikken og dialogen om og med den enkelte elev bør stå centralt i elevplansarbejdet. Forvaltningsrepræsentanterne mener, at indholdet i elevsamtaler bør fastholdes skriftligt, så der løbende kan følges op. Flere fremhæver, at elevplansarbejdet først har en reel værdi, når det giver anledning til didaktiske refleksioner over undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse.

2.3. UDFORDRINGER VED DEN NUVÆRENDE ELEVPLAN OG DE ØVRIGE PLANER I UDSKOLINGEN

Rådgivningsgruppen mener, at der er en række udfordringer ved elevplanen i sin nuværende form. Rådgivningsgruppen vil fremhæve følgende udfordringer, som har været centrale for, at rådgivningsgruppens anbefalinger ser ud, som de gør:

- Elevplanen skal i dag bidrage til: Lærernes arbejde med at differentiere undervisningen og samarbejde med eleverne om at fastsætte mål; at understøtte lærernes arbejde med løbende at evaluere elevernes udbytte af undervisningen og at styrke skole-hjem-samarbejdet. Men elevplanen kan i sin nuværende form ikke indfri alle disse meget ambitiøse og vigtige formål. Helt generelt mener rådgivningsgruppen ikke, at de tre formål kan indfries på tilfredsstillende vis i ét og samme redskab.
- Elevplanen har i sin nuværende form for mange forskellige målgrupper. Med de mange formål er det uklart, om det er lærerne, eleverne eller forældrene, der er den primære målgruppe for elevplanen. De mange og uklare målgrupper betyder, at det er svært at udvælge det indhold til den nuværende elevplan, som er relevant for de forskellige målgrupper.
- Det aktuelle digitale format for elevplanerne med ophæng i læringsplatformene er uhensigtsmæssigt og for styrende for det nuværende elevplansarbejde på skolerne. Det skyldes bl.a., at arbejdet med elevplanerne i dag ofte sker inden for rammerne af en læringsplatform med en direkte kobling til de vejledende færdigheds- og vidensmål i Fælles Mål. Herudover giver de mest udbredte læringsplatforme mulighed for at autogenerere elevplanerne, hvilket i nogle tilfælde skaber lange, uoverskuelige datarapporter.
- De nuværende krav til elevplanen er alt for omfattende til, at de meningsfuldt kan opfyldes på skolerne. Herunder kan den lange fagrække, inden for hvilken der skal evalueres og opstilles mål, gøre det svært at komme i dybden eller udmønte enkelte væsentlige mål for eleven. Kravene spænder desuden, sammen med den digitale understøttelse, der anvendes mange steder, ben for, at der kan laves lokale tilpasninger og fortolkninger i et tilstrækkeligt omfang til, at elevplanen opleves som relevant og meningsgivende for den enkelte lærer, pædagog og det enkelte hjem.
- Elevplanen skaber i sin nuværende form et merarbejde, der ikke står mål med udbyttet for lærere, pædagoger og hjem. Det er fx alt for omfattende et arbejde for lærere og pædagoger at skulle opstille individuelle mål for alle elever i elevplanerne.

- Det er rådgivningsgruppens oplevelse, at hverken lærere, pædagoger, hjem eller forvaltningsrepræsentanter generelt er tilfredse med eller har ejerskab til elevplanen i sin nuværende form. Det er dog samtidig rådgivningsgruppens oplevelse, at alle de nævnte aktører mener, at det er yderst relevant, at der tilvejebringes viden om status for elevernes faglige og alsidige udvikling, og at det er tydeligt for de relevante aktører, hvordan der skal samarbejdes om næste skridt i elevernes udvikling.
- Elevplanen har i sin nuværende form en social slagside, idet elevplanerne er svært tilgængelige og svære at afkode for en række elever og forældre. Det kan have flere årsager. For det første at nogle elevplaner har karakter af lange, autogenerede planer, som er uoverskuelige for mange elever og forældre. Dernæst at nogle elevplaner har karakter af en opstilling af ting, som ikke fungerer for den enkelte elev, og som skolen afleverer til elev og forældre med henblik på, at eleven har til ansvar at rette op på det. Endelig formuleres elevplanerne ofte ikke tilstrækkeligt handlingsanvisende og konkret til, at det er tydeligt for alle elever og forældre, hvad der menes, og hvordan de omsætter elevplanens ord til handling.
- Rådgivningsgruppen mener, at det stempel, der ligger i "uddannelsesparat" eller "ikke-uddannelsesparat", er medvirkende til at skabe en usund præstationskultur og en individualisering af ansvaret for parathed. For nogle elever og forældre kommer det desuden som en overraskelse, hvis eleven vurderes ikke-uddannelsesparat ved uddannelsesparathedsvurderingen (UPV'en) i 8. klasse. Rådgivningsgruppen mener, at det bl.a. kan skyldes, at dialogen tidligere i skoleforløbet om særligt elevens alsidige udvikling ikke har haft en form, hvor hjemmet har kunnet afkode skolens vurdering af elevens ståsted og udviklingsmuligheder ift. den alsidige udvikling.
- Eleverne i 8., 9. og 10. klasse møder i dag flere forskellige bedømmelser og planer, som udgør en uoverskuelig masse for mange elever og forældre. Rådgivningsgruppen mener, at bedømmelserne og planerne hver for sig har gode intentioner bag sig, ligesom intentionen om at samle mange af oplysningerne i elevplanen er gode. I praksis er det dog stadig et mudret og uoverskueligt billede, der møder elever og forældre: Eleverne får standpunktskarakterer, modtager en elevplan, uddannelsesparathedsvurderes i 8. klasse med opfølgning i 9. klasse og evt. 10. klasse, indgår i en inddragende proces om udarbejdelsen af deres uddannelsesplan og arbejder med deres studievalgportfolio, hvortil de udfylder et afrapporteringskema, som vedlægges deres ansøgning til en ungdomsuddannelse. Hvis eleverne vurderes ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, kommer hertil en plan, som skrives ind i elevplanen, der omhandler, hvilken skole- og vejledningsindsats der skal iværksættes for, at eleven bliver uddannelsesparat.

3. Principper bag rådgivningsgruppens anbefalinger

Rådgivningsgruppen præsenterer i dette kapitel fem overordnede principper, som ligger til grund for rådgivningsgruppens anbefalinger om forenkling af elevplanen.

Principperne vedrører alle evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling. Det bemærkes, at principperne alene berører de dele af evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling, som rådgivningsgruppen mener har betydning i forhold til elevplanen, og hvad der bør afløse den, og dermed ikke udgør en udtømmende liste af principper for god evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling.

Principper bag rådgivningsgruppens anbefalinger

1. Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling er væsentlig og skal være en central del af skolens arbejde med at understøtte alle elevers læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal foregå løbende, systematisk og i samspil mellem skole og hjem.
2. Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bør have fokus på elevens potentialer og udviklingsmuligheder samt bidrage til at mindske betydningen af social baggrund.
3. Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bør antage mange forskellige former og kan ikke rummes i et enkelt værktøj.
4. Der bør være stor lokal frihed i forhold til rammerne for evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling og dialog med hjemmet herom.
5. Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling skal give mening og merværdi. Gevinsterne ved enhver evalueringsform bør derfor nøje holdes op imod de tidsressourcer, der kræves for at udarbejde og formidle evalueringen.

PRINCIP 1: Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling er væsentlig og skal være en central del af skolens arbejde med at understøtte alle elevers læring, udvikling og dannelse. Evalueringen skal foregå løbende, systematisk og i samspil mellem skole og hjem

Rådgivningsgruppen mener, at summativ og formativ evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling er væsentlig og skal være en central del af alle skolers arbejde med at understøtte alle elevers læring, udvikling og dannelse. Evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling skal foregå løbende, systematisk og i samspil mellem skole og hjem. Det er således afgørende for både elevens faglige og alsidige udvikling, at eleven løbende og systematisk får feedback og derigennem kendskab til deres aktuelle niveau og til, hvad der er relevante og konkrete næste skridt for elevens videre læring, udvikling og dannelse. Rådgivningsgruppen understreger, at det gælder for alle elever, uanset deres udgangspunkt, at deres videre udvikling bør understøttes af evaluering og feedback, og at der skal være regelmæssig dialog mellem skole og hjem herom.

En lokal velfungerende evalueringspraksis skal have fokus på den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling. Evalueringspraksissen bør rumme såvel den summative som den formative evaluering og feedback og bør bidrage til at skabe et fælles sprog og tilgange for evaluering og feedback på skolen. Dette kræver løbende drøftelse og ledelsesopmærksomhed på den enkelte skole. Det er vigtigt lokalt at skabe professionelle fora, hvor der løbende arbejdes med evaluering for at understøtte alle elevers faglige og alsidige udvikling og for at understøtte, at undervisningen tilpasses den enkelte elevs behov.

PRINCIP 2: Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bør have fokus på elevens potentialer og udviklingsmuligheder samt bidrage til at mindske betydningen af social baggrund

Rådgivningsgruppen mener, at evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling generelt bør have fokus på elevens potentialer, ressourcer og udviklingsmuligheder og undgå at fremme et mangelsyn på eleven. Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bør invitere til konstruktiv, ærlig, ordentlig, handlingsrettet og involverende dialog mellem skole og hjem om elevens standpunkt, og hvordan eleven bedst udvikler sig fagligt og alsidigt.

Rådgivningsgruppen mener, at der i både tilrettelæggelsen og gennemførelsen af evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling bør være særlig opmærksomhed på, at feedback til elev og forældre formuleres og formidles, så den bidrager til at mindske betydningen af social baggrund. Evalueringen bør bidrage til at fremme alle elevers faglige og alsidige udvikling mest muligt, uanset deres udgangspunkt, og samtidig give alle forældre lige deltagelsesmuligheder, uanset forældrenes sociale baggrund og forudsætninger for at indgå i skole-hjem-samarbejdet. Rådgivningsgruppen understreger, at evalueringen og dialogen ikke må udgøre endnu et nederlag eller en ekstra forhindring for den enkelte elev eller dennes familie, fx i sprog eller handlingsanvisninger, eller på anden måde primært henvende sig til de elever og forældre, som er fortrolige med skolens koder og sprog. Det er helt afgørende, at det ikke kræver særlige forudsætninger for forældre eller elever at kunne deltage i dialogen om evalueringen eller kunne støtte og bidrage til elevens faglige og alsidige udvikling.

PRINCIP 3: Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bør antage mange forskellige former og kan ikke rummes i et enkelt værktøj

Rådgivningsgruppen mener, at evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling bl.a. skal have til formål at understøtte elevens videre udvikling, den pædagogiske og didaktiske planlægning af undervisningen og skolernes dialog med hjemmet.

Rådgivningsgruppen mener, at det er urealistisk, at ét værktøj på tilfredsstillende vis kan rumme alle formålene med evalueringen af elevernes faglige og alsidige udvikling – uanset hvordan det værktøj ser ud. Den løbende evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling kræver derimod forskellige tiltag og værktøjer afhængigt af formålene. Der vil være brug for forskellige typer af evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling, ligesom intensitet i informationen og frekvensen af evalueringen bør variere afhængigt af formålet med evalueringen. Der vil desuden være behov for forskellige tiltag i forhold til selve evalueringen og i forhold til den efterfølgende kommunikation om evalueringens resultater og opfølgningen på evalueringen.

PRINCIP 4: Der bør være stor lokal frihed i forhold til rammerne for evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling og dialog med hjemmet herom

Rådgivningsgruppen mener, at beslutninger om rammerne for den løbende evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling skal foretages så tæt som muligt på de elever, som evalueringen vedgår, så evalueringen bliver relevant, vedkommende og giver mening for dem, der skal udarbejde og anvende den til daglig. Hvordan evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling samt dialogen med hjemmet tilrettelægges bør derfor i vid udstrækning besluttet lokalt.

Det er de lærere og pædagoger, den skoleledelse og den skolebestyrelse, der er tættest på eleverne, som har bedst kendskab til at vurdere, hvilke rammer for evalueringen den konkrete situation og den lokale kontekst kalder på. Det bør ske inden for helt overordnede bestemmelser udstukket fra nationalt og kommunalt hold. De overordnede bestemmelser for evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling bør ikke indeholde formkrav eller procesmæssige bindinger, der rækker ud over det nødvendige for at sikre en tilfredsstillende evaluering og dialog med hjemmet herom. Inden for de overordnede nationale og kommunale bestemmelser bør skolebestyrelsen på den enkelte skole, i dialog med øvrige relevante aktører, fastsætte principper for evalueringen af elevernes faglige og alsidige udvikling, og skoleledelsen bør udarbejde helt konkrete rammer for evalueringen af elevens alsidige udvikling og for elevens faglige udvikling i alle fag. Skolens rammer bør give rig mulighed for variation på både årgangs-, klasse- og elevniveau.

PRINCIP 5: Evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling skal give mening og merværdi. Gevinsterne ved enhver evalueringsform bør derfor nøje holdes op imod de tidsressourcer, der kræves for at udarbejde og formidle evalueringen

Rådgivningsgruppen mener, at det bør tilstræbes, at evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling giver mening for de lærere og pædagoger, der skal udarbejde evalueringen, og for den elev, som evalueringen drejer sig om. Det bør samtidig tilstræbes, at den efterfølgende

dialog mellem skole, elev og forældre om evalueringen og de handlinger, der følger evalueringen, giver mening for både lærere, pædagoger, elev og forældre.

Rådgivningsgruppen mener, at evalueringen skal skabe merværdi i skolens hverdag. Evaluering vil altid kræve tid og ressourcer på skolerne. Det er derfor afgørende at have fokus på formål, modtagere, output og på, hvem og hvad evalueringen gavner. Rådgivningsgruppen anser det som centralt for at skabe merværdi, at evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling indgår i en proces, hvor man ud fra elevens niveau identificerer udviklingspunkter og iværksætter indsatser med henblik på at skabe en forandring. Det skal være tydeligt, hvilke konkrete handlinger evalueringen af elevens faglige og alsidige udvikling skal føre til, og hvem som skal gøre hvad.

Gevinsterne ved evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling skal holdes nøje op imod de tidsressourcer, der kræves for at udarbejde og formidle evalueringen. Lærere og pædagogers tid og opmærksomhed er knappe ressourcer, som bør anvendes så hensigtsmæssigt som muligt, og der skal være balance mellem tidsforbruget og de gevinster, der er ved en evaluering. Rådgivningsgruppen mener, at krav om obligatoriske evalueringsformer i den forbindelse kræver særlig opmærksomhed, fordi man risikerer at anvende mange tidsressourcer på at dokumentere forhold, der ikke er de mest relevante for elevens udvikling.

Rådgivningsgruppen understreger, at dette fokus på merværdi ikke betyder, at der for nogle elever ikke skal foretages evaluering af deres faglige og alsidige udvikling. Evaluering af elevernes faglige og alsidige udvikling er væsentlig for *alle* elever, uanset deres udgangspunkt. Fokus på merværdi betyder heller ikke, at der nødvendigvis skal bruges færre tidsressourcer på evaluering, end det er tilfældet i dag. I stedet er det rådgivningsgruppens budskab i forhold til at skabe merværdi, at de tidsressourcer, der anvendes på evaluering af elevernes faglige og alsidige udvikling, skal anvendes klogt og effektivt, så man lokalt oplever, at evalueringen skaber mening og værdi i forhold til den enkelte elevs læring, udvikling og dannelse.

4. Rådgivningsgruppens anbefalinger til forenkling af elevplanen

I det følgende præsenteres rådgivningsgruppens anbefalinger til forenkling af elevplanen i folkeskolen.

Rådgivningsgruppens anbefalinger til forenkling af elevplanen

1. Det anbefales, at elevplanen afskaffes i sin nuværende form og funktion.
2. Det anbefales, at elevplanen erstattes af en forpligtelse for skolerne til regelmæssigt at udarbejde få, væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole, elev og hjem - "Fælles Observationspunkter - Kommunikation om Udvikling og Status (FOKUS)".
3. Det anbefales, at skolerne forpligtes til at opstille konkrete rammer for arbejdet med fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling på en måde, som passer ind i det samlede skole-hjem-samarbejde.
4. Det anbefales, at skolerne forpligtes til i de konkrete rammer for arbejdet med fokuspunkter at forholde sig til, hvilke områder der skal berøres, hvordan den skriftlige fastholdelse af fokuspunkterne nærmere udformes, og hvor ofte og hvornår der arbejdes med fokuspunkter.
5. Det anbefales, at der i arbejdet med fokuspunkter altid er fokus på elevernes potentialer og udvikling, og at der lægges op til konkrete handlinger, der kan styrke elevens faglige og alsidige udvikling.
6. Det anbefales, at studievalgportfolioen og uddannelsesparathedsvurderingen (UPV'en) afskaffes. Fokuspunkterne og dialogen herom bør i stedet i udskolingen tones til også at omhandle elevens valg af ungdomsuddannelse, parathed hertil og udviklingspunkter i den forbindelse.
7. Det anbefales, at Børne- og Undervisningsministeriet og folkeskolens parter udvikler inspirations- og dialogmaterialer om arbejdet med fokuspunkterne for elevens faglige og alsidige udvikling og dialogen mellem skole og hjem herom.

ANBEFALING 1: Det anbefales, at elevplanen afskaffes i sin nuværende form og funktion

Rådgivningsgruppen mener, at den lange række af udfordringer ved elevplanen i sin nuværende form, som er oplyst i afsnit 2.2., peger på et behov for at afskaffe elevplanen, som vi kender den i dag. Rådgivningsgruppen anbefaler derfor at afskaffe elevplanen i sin nuværende form og funktion. Rådgivningsgruppen understreger, at der bør træde noget andet i stedet for elevplanen, såfremt den afskaffes i sin nuværende form og funktion. Rådgivningsgruppen anbefaler, at elevplanen erstattes af en forpligtelse for skolerne til at udarbejde fokuspunkter for elevernes faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole og hjem om udvikling og status, hvilket uddybes i de følgende anbefalinger.

ANBEFALING 2: Det anbefales, at elevplanen erstattes af en forpligtelse for skolerne til regelmæssigt at udarbejde få, væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole, elev og hjem - "Fælles Observationspunkter - Kommunikation om Udvikling og Status (FOKUS)"

Rådgivningsgruppen mener, at erstatningen for elevplanen skal fokuseres på et enkelt formål: At understøtte og kvalificere samarbejdet mellem skole og hjem om den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling. Det er rådgivningsgruppens vurdering, at de øvrige formål med den nuværende elevplan, allerede i dag løses bedre andre steder end i elevplanen, idet der lokalt anvendes en række gode værktøjer til at understøtte den løbende evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling, til feedback og opfølgning med eleven og til at understøtte planlægningen og tilrettelæggelsen af undervisningen.

Derfor anbefaler rådgivningsgruppen, at elevplanen i sin nuværende form erstattes af en forpligtelse for skolerne til regelmæssigt for den enkelte elev at udarbejde få, væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole og hjem. Rådgivningsgruppen foreslår, at fokuspunkterne fx kunne kaldes "FOKUS" (Fælles Observationspunkter - Kommunikation om Udvikling og Status).

Med "FOKUS" skal skolerne skriftligt udarbejde få og væsentlige fokuspunkter for den enkelte elevs faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole og hjem. Fokuspunkterne skal tage udgangspunkt i lærere og pædagogers observationer af elevens aktuelle status og sætte rammen for dialog mellem skole og hjem om, hvordan elevens faglige og alsidige udvikling bedst understøttes fremover. Fokuspunkterne skal være "fælles", idet det er vigtigt, at det ikke er fokuspunkter, som eleven alene skal følge op på, men fokuspunkter som både lærere, pædagoger, elev og forældre spiller en rolle i at omsætte til handling. Dialogen mellem skole og hjem om fokuspunkterne skal tilrettelægges, så den giver mening for både skole og hjem.

Rådgivningsgruppen understreger, at fokuspunkterne bør være få og væsentlige for at sikre, at der ikke udarbejdes lange, uoverskuelige rapporter med fokuspunkter, men at skolen alene udvælger de elementer af elevens faglige og alsidige udvikling, som vurderes at være mest relevante at have dialog og samarbejde med hjemmet om for at understøtte elevens videre udvikling. Fokuspunkterne bør dermed ikke være en gengivelse af al den viden, skolen får gennem den løbende evaluering af elevens faglige og alsidige udvikling eller et redskab til

fastholdelse af alle iagttagelser af en elev. Fokuspunkterne bør heller ikke være det eneste redskab, der anvendes til løbende evaluering og feedback.

ANBEFALING 3: Det anbefales, at skolerne forpligtes til at opstille konkrete rammer for arbejdet med fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling på en måde, som passer ind i det samlede skole-hjem-samarbejde

Det er vigtigt, at forpligtelsen til at formulere væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling giver mening og opleves som relevant for de lærere og pædagoger, som skal omsætte den i hverdagen. Rådgivningsgruppen mener, at det er lokalt, der bedst kan træffes beslutning om den konkrete udmøntning af forpligtelsen, således at der fx tages hensyn til skolernes elevgrundlag, forældregruppe og andre relevante hensyn. Der skal være rig mulighed for lokale variationer. Nationalt og kommunalt fastsatte krav til det lokale arbejde med fokuspunkter bør alene beskrive en overordnet ramme, som giver vid mulighed for skolens egne løsninger.

Derfor anbefaler rådgivningsgruppen, at skolerne forpligtes til at opstille konkrete rammer for arbejdet med fokuspunkter på en måde, som passer ind i det samlede skole-hjem-samarbejde.

Skolerne skal allerede i dag sikre en regelmæssig underretning af elever og forældre om lærernes og eventuelt skolelederens syn på elevernes udbytte af skolegangen, jf. folkeskolelovens § 13, stk. 1. Skolebestyrelsen skal fastsætte principper for skolens virksomhed, herunder blandt andet om samarbejdet mellem skole og hjem og om underretning af hjemmet om elevernes udbytte af undervisningen, jf. folkeskolelovens § 44, stk. 2.

Rådgivningsgruppen anbefaler, at skolebestyrelsen i forbindelse med formuleringen af de nævnte principper forpligtes til, på baggrund af dialog med øvrige relevante aktører, at forholde sig til, hvordan den enkelte skole skal arbejde med de væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling til brug for dialogen mellem skole og hjem ("FOKUS") på en måde, som passer ind i det samlede skole-hjem-samarbejde.

Skolelederen bør på baggrund af skolebestyrelsens principper udstikke nærmere rammer for arbejdet med fokuspunkter på den enkelte skole, også her under hensyntagen til, at det skal passe ind i skolens samlede skole-hjem-samarbejde. Det bør være skoleledelsens ansvar at sikre kvalitet og sammenhæng i skolens arbejde med fokuspunkterne, samt at der tilrettelægges regelmæssig og fyldestgørende dialog mellem skole og hjem med udgangspunkt i fokuspunkterne, som spiller positivt sammen med skolens samlede skole-hjem-samarbejde.

Skolernes udarbejdelse af principper og rammer for arbejdet med fokuspunkter skal ske i samspil med kommunen, så det hænger sammen med øvrige kommunale rammer og indsatser i ledelses- og styringskæden. Kommunerne bør i den forbindelse understøtte skolernes arbejde med fokuspunkter gennem fx efteruddannelse og kompetenceudvikling, videndeling på tværs af kommunens skoler og deling af gode eksempler for arbejdet med fokuspunkterne samt indsigt i den enkelte skoles rolle i det samlede skolevæsen.

I de tilfælde hvor en kommune vurderer, at en skoles arbejde med fokuspunkterne for elevens faglige og alsidige udvikling ikke har den fornødne kvalitet, mener rådgivningsgruppen, at kommunerne, som led i deres tilsyn med skolernes virksomhed, skal gribe ind med henblik på at sikre bedre kvalitet i arbejdet, fx ved at stille krav om større systematik i en skoles arbejde med fokuspunkterne.

Både det nationale og det kommunale niveau bør give skolerne råderum til at træffe beslutninger om arbejdet med fokuspunkter, idet den enkelte skole skal have mulighed for at tilrettelægge arbejdet med fokuspunkter på en måde, hvor der tages hensyn til fx skolernes elevgrundlag, forældregruppe eller andre relevante skolespecifikke forhold.

ANBEFALING 4: Det anbefales, at skolerne forpligtes til i de konkrete rammer for arbejdet med fokuspunkter at forholde sig til, hvilke områder der skal berøres, hvordan den skriftlige fastholdelse af fokuspunkterne nærmere udformes, og hvor ofte og hvornår der arbejdes med fokuspunkter

Rådgivningsgruppen anbefaler, at skolerne forpligtes til i de lokale rammer, som er beskrevet i anbefaling 3, som minimum at nedskrive eksplicite retningslinjer for tre punkter, der vedrører form og indhold for fokuspunkterne.

For det første bør skolerne forpligtes til at forholde sig til, hvilke områder inden for elevens faglige og alsidige udvikling der på skolen som minimum skal opstilles fokuspunkter for til brug for dialogen mellem skole og hjem. Rådgivningsgruppen mener, at det bør være udgangspunktet, at lærerne altid overvejer elevens samlede alsidige og faglige udvikling, inden de beslutter, hvilke fag det er mest relevant at inddrage i fokuspunkterne. Rådgivningsgruppen mener, at det bør være forskelligt fra elev til elev, hvilke fag der berøres. Dansk og matematik vil almindeligvis skulle indgå, men der kan også være andre fag, som det i det konkrete tilfælde er mest relevant at drøfte med hjemmet. Skolerne kan evt. også tage stilling til, om der i fokuspunkterne skal fokuseres særligt på fx faglige indholdselementer, arbejdsmetoder, tværgående kompetencer eller lignende.

Rådgivningsgruppen finder det dermed vigtigt, at fokuspunkterne for elevens faglige og alsidige udvikling opstilles ud fra en helhedsvurdering af elevens udvikling. Det er også vigtigt, at der inden for de lokale rammer er rum til, at den enkelte lærer kan udvælge de områder af elevens faglige og alsidige udvikling, som vurderes mest væsentlige at have dialog og samarbejde med den enkelte elev og hjemmet om. Det er rådgivningsgruppens hensigt, at der skal være plads til variation i udformningen af fokuspunkterne helt ned på elevniveau, da det kan være forskelligt fra elev til elev, hvilke områder inden for elevens faglige og alsidige udvikling det er relevant at have fokuspunkter for i dialogen mellem skole og hjem. Fx kunne der være behov for et særligt fokus for særligt dygtige og talentfulde elever, tosprogede elever, elever i specialklasser, elever der modtager støtte i den almindelige undervisning eller for elever med højt skolefravær eller anden bekymrende skoleudvikling.

Rådgivningsgruppen understreger, at fokuspunkterne kun udgør en lille del af skolernes samlede arbejde med evaluering af elevernes faglige og alsidige udvikling. Alle skoler bør derfor sideløbende med rammerne for arbejdet med fokuspunkter have fokus på arbejdet

med den løbende evaluering af elevernes faglige og alsidige udvikling i alle fag.

For det andet bør skolerne forpligtes til at forholde sig til, hvordan den skriftlige fastholdelse af fokuspunkterne nærmere udformes. Den skriftlige udformning bør have en form, der bedst muligt understøtter dialogen mellem skole og hjem om elevens faglige og alsidige udvikling og den efterfølgende opfølgning på dialogen. Rådgivningsgruppen mener, at beslutningen om den nærmere udformning af den skriftlige fastholdelse skal være en lokal beslutning, fordi det vil bidrage til at sikre, at der i beslutningen kan tages hensyn til den enkelte skoles elever og forældres behov og forudsætninger samt den arbejdsindsats, lærere og pædagoger pålægges.

Rådgivningsgruppen mener, at det er et vigtigt opmærksomhedspunkt, at de lokale rammer for skriftligheden ikke medfører, at det skriftlige produkt bliver detaljeret, omfattende og uoverskueligt, ligesom det flere steder er tilfældet for elevplanen i sin nuværende form. En for vidtgående standardisering af formen for fokuspunkterne risikerer at reducere relevansen og meningen for både skole og hjem.

Rådgivningsgruppen anbefaler derfor, at den skriftlige fastholdelse af fokuspunkterne sker i en form, der kan formidles digitalt, og som kan genbesøges. Samtidig anbefaler rådgivningsgruppen, at fastholdelsen ikke sker gennem en digital, standardiseret skabelon, da det risikerer at modarbejde den ønskede fleksibilitet, variation og enkelhed. Uanset hvilket format for formidling af fokuspunkterne en skole vælger, anbefales det, at formatet giver mulighed for fleksibilitet og samtidig er enkelt, overskueligt og letforståeligt.

For det tredje bør skolerne forpligtes til at forholde sig til, hvor ofte og hvornår der på skolen skal arbejdes med fokuspunkter. Rådgivningsgruppen anbefaler, at der i lovgivningen stilles krav om, at skolerne som minimum skal sikre, at fokuspunkter for elevernes faglige og alsidige udvikling for alle elever fra børnehaveklassen til og med 9. klassetrin formuleres skriftligt én gang om året. Skolerne bør herudover forholde sig til, om man på skolen vil udarbejde fokuspunkter hyppigere, hvornår på året det skal ske, og om der skal være lokale variationer i forhold til fx årgange, klasse, elever eller andet.

Rådgivningsgruppen understreger, at intentionen er, at fokuspunkterne skal formuleres med henblik på dialog mellem skole og hjem herom. Derfor vil det være oplagt, at tidspunktet for udarbejdelsen af fokuspunkter knyttes op på tidspunkterne for, at skolen i øvrigt har dialog med hjemmet om elevens faglige og alsidige udvikling, fx tidspunkterne for skole-hjem-samtaler.

ANBEFALING 5: Det anbefales, at der i arbejdet med fokuspunkter altid er fokus på elevernes potentialer og udvikling, og at der lægges op til konkrete handlinger, der kan styrke elevens faglige og alsidige udvikling

Fokuspunkterne bør lægge op til en ærlig dialog om elevens standpunkt og videre udviklingsmuligheder, herunder pege på konkrete handlinger, der kan styrke elevens faglige og alsidige udvikling. Dialogen bør være konstruktiv, involverende og handlingsrettet. Skoleledelsen på den enkelte skole bør understøtte og sikre, at dette bliver tilfældet for alle elever.

Rådgivningsgruppen anbefaler, at skolerne i deres arbejde med fokuspunkter som udgangspunkt har fokus på elevernes potentialer, ressourcer og udviklingsmuligheder. Det er vigtigt, at fokuspunkterne og dialogen herom ikke fremmer et mangelsyn på eleverne.

Lærere og pædagoger bør desuden have for øje, at fokuspunkterne skal være tydelige samt lette og realistiske at afkode for alle elever og forældre, så ingen afkobles, fordi de har vanskeligt ved at aflæse skolens sprog og koder.

ANBEFALING 6: Det anbefales, at studievalgportfolioen og uddannelsesparathedsvurderingen (UPV'en) afskaffes. Fokuspunkterne og dialogen herom bør i stedet i udskolingen tones til også at omhandle elevens valg af ungdomsuddannelse, parathed hertil og udviklingspunkter i den forbindelse

Rådgivningsgruppen mener, at de politiske intentioner om, at elever og forældre med elevplanen i sin nuværende form kun skulle forholde sig til ét dokument, som følger elevens udvikling fra børnehaveklassen til overgangen til ungdomsuddannelse, ikke er slået igennem i praksis, hvor det fortsat er opfattelsen mange steder, at elever og forældre i udskolingen mødes af så mange planer og bedømmelser, at det er uoverskueligt for dem.

For at reducere mængden af planer og bedømmelser anbefaler rådgivningsgruppen, at studievalgportfolioen og uddannelsesparathedsvurderingen (UPV'en) afskaffes, og at fokuspunkterne for elevernes faglige og alsidige udvikling i udskolingen tones til også at omhandle elevernes valg af ungdomsuddannelse, parathed hertil og udviklingspunkter i den forbindelse. Det bemærkes, at arbejdet med fokuspunkterne dermed bør være en del af den uddannelsesvejledning, eleverne får i 7.-10. klasse, jf. lov om kommunal indsats for unge under 25 år.

De vurderinger og planer, der, ud over test og prøver, står tilbage for elever i udskolingen, er dermed:

- Fokuspunkterne for elevernes faglige og alsidige udvikling.
- Uddannelsesplanen, som påbegyndes i 9. klasse, og som følger den unge, indtil vedkommende er 25 år eller har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse eller har fået fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Studievalgportfolioen er indført med gode intentioner om bl.a. at skabe kontinuitet og sammenhæng i den vejledning, der finder sted i udskolingen og i starten af ungdomsuddannelserne. Ansvar for at arbejde med studievalgportfolioen afgøres lokalt, mens ansvaret for at udfylde afrapporteringskemaet til studievalgportfolioen, som skal vedhæftes ansøgningen til en ungdomsuddannelse, ligger hos den enkelte elev og elevens forældre.

Rådgivningsgruppen mener, at ansvaret for arbejdet med studievalgportfolioen i praksis ofte er uklart og at de gode intentioner med studievalgportfolioen mange steder ikke indfries i dag. Studievalgportfolioen og det tilhørende afrapporteringskema bidrager derfor ofte blot til den uoverskuelighed, som mange elever og forældre oplever i udskolingen. Derfor anbefaler rådgivningsgruppen, at studievalgportfolioen og afrapporteringskemaet hertil afskaffes. I stedet bør studievalgportfolioen og afrapporteringskemaet gøres til et

frivilligt værktøj, som den enkelte skole kan beslutte at anvende i udskolingen, hvis skoleledelsen, den enkelte lærer eller elever finder det relevant, fx i forbindelse med undervisningen i emnet uddannelse og job eller i forbindelse med vejledningsaktiviteter.

Rådgivningsgruppen mener, at indførelsen af **UPV'en** har medført et vigtigt fokus på elevernes sociale og personlige kompetencer i skolen, så eleverne ikke alene vurderes på deres faglige standpunkt. De målrettede forløb for ikke-uddannelsesparate elever finder rådgivningsgruppen også værdifulde. Ligesom UPV'en har bidraget til et styrket fokus på det, der følger efter grundskolen, og at der bygges bro til ungdomsuddannelserne og et styrket samarbejde mellem skolerne og uddannelsesvejlederne. Et fokus som fremover bør bevares.

Rådgivningsgruppen mener dog samtidig, at stemplet og den formelle afrapportering af eleverne som "uddannelsesparat" eller "ikke-uddannelsesparat" er uhensigtsmæssig og bidrager til at skabe en individualisering af ansvaret for parathed og et uhensigtsmæssigt pres på eleverne. Rådgivningsgruppen oplever desuden, at mange elever i dag får en ubehagelig overraskelse, når UPV'en på 8. klassetrin stempler eleverne som "ikke-uddannelsesparate", bl.a. fordi de ikke tidligere har oplevet en systematisk vurdering af deres personlige og sociale kompetencer. Rådgivningsgruppen anbefaler på den baggrund, at UPV'en afskaffes.

Rådgivningsgruppen mener dog, at alle de positive konsekvenser, som indførelsen af UPV'en har medført, bør fastholdes lokalt. Derfor anbefaler rådgivningsgruppen, at der i forbindelse med fokuspunkterne for elevernes faglige og alsidige udvikling (herunder personlige og sociale kompetencer) for elever i 7., 8. og 9. klasse er særskilt fokus på elevernes uddannelsesvalg og parathed til uddannelse. Ved samtalerne mellem skole og hjem som led i arbejdet med fokuspunkterne bør elevernes mulige ungdomsuddannelse og parathed til uddannelse dermed også have særskilt fokus. Dialogen herom skal være åben og ærlig, så skolens og uddannelsesvejledernes vurdering af elevernes parathed og udviklingspunkter er klare og tydelige for hjemmet, uden at eleverne som i dag møder et stempel som "uddannelsesparat" eller "ikke-uddannelsesparat".

Rådgivningsgruppen mener, at der lokalt bør tages stilling til, hvordan samarbejdet mellem uddannelsesvejledere og skolen kan tilrettelægges, så uddannelsesvejlederne inddrages tæt i arbejdet med elevernes videre forløb efter grundskolen. Det kan evt. ske som led i den plan, kommunerne fra den 1. august 2020 skal udarbejde til brug for tilrettelæggelsen af vejledningen i 8. og 9. klasse for indsatser relateret til elevernes valg af ungdomsuddannelse. Konkret kan det være, at uddannelsesvejlederne fx skal have en eller flere samtaler med eleverne, eller at uddannelsesvejlederne skal deltage i skole-hjem-samarbejdet, når man vurderer det relevant.

Rådgivningsgruppen bemærker hertil, at hvis rådgivningsgruppens anbefalinger om udarbejdelse af væsentlige fokuspunkter følges, vil det også medføre, at elever og forældre langt tidligere end ved valget af ungdomsuddannelse vil have fået systematisk indsigt i skolens vurdering af elevens alsidige udvikling (herunder personlige og sociale kompetencer) og haft systematisk dialog med skolen herom.

Rådgivningsgruppen er bevidst om, at studievalgportfolioen i dag indgår i elevens ansøgning til en ungdomsuddannelse og at UPV'en i dag har betydning for bl.a. elevernes optag på ungdomsuddannelser, og hvilken vejledningsindsats eleverne tilbydes. Hvis rådgivningsgruppens anbefalinger følges, bør der derfor tages politisk stilling til, hvordan disse formål skal løses fremover.

ANBEFALING 7: Det anbefales, at Børne- og Undervisningsministeriet og folkeskolens parter udvikler inspirations- og dialogmaterialer om arbejdet med fokuspunkterne for elevens faglige og alsidige udvikling og dialogen mellem skole og hjem herom

Rådgivningsgruppen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet tager initiativ til et samarbejde med relevante parter omkring folkeskolen om at udvikle inspirations- og dialogmaterialer til, hvordan der lokalt kan arbejdes med de væsentlige fokuspunkter for elevernes faglige og alsidige udvikling og dialogen mellem skole og hjem herom. Rådgivningsgruppen understreger, at der skal være tale om inspirations- og dialogmaterialer til frivillig brug.

Der bør være inspirations- og dialogmaterialer målrettet både kommuner, skolebestyrelser, skoleledere, lærere og pædagoger.

Eksempler på inspirations- og dialogmaterialer kunne være forskellige eksempler på dialogværktøjer til brug for samtalerne mellem skole og hjem om de væsentlige fokuspunkter for elevens udvikling samt inspirationsmaterialer til arbejde med og evaluering af elevernes personlige og sociale kompetencer.

Rådgivningsgruppen anbefaler, at der udvikles inspirations- og dialogmaterialer, som skolerne kan anvende i deres beslutning om, i hvilken form de vil fastholde fokuspunkterne skriftligt og digitalt. Eksempler på inspirations- og dialogmaterialer hertil kunne være refleksionsværktøjer, som understøtter god og enkel skriftlig og digital kommunikation, og som retter opmærksomheden over på betydningen af at vælge bestemte skriftlige og digitale formater samt en række gode eksempler på formater, som er nemme at anvende, tilgå og afkode for både skole og hjem.

Rådgivningsgruppen anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet går i dialog med folkeskolens parter og øvrige relevante aktører om mulige initiativer til generelt at styrke kapaciteten til formativ evaluering og feedback i folkeskolen. Udover ovenstående inspirations- og dialogmaterialer kunne det fx være gennem initiativer vedr. kompetenceløft ift. evaluering på lærernes grund- og efteruddannelse, kompetenceudvikling af lærerne på den enkelte skole, udvikling af didaktiske test og evalueringsværktøjer, der kan anvendes lokalt til at evaluere flere forskellige dimensioner af elevens faglige og alsidige udvikling mv.

Rådgivningsgruppen anbefaler desuden, at Børne- og Undervisningsministeriet i dialog med folkeskolens parter igangsætter en evaluering af den lokale implementering af de væsentlige fokuspunkter for elevens faglige og alsidige udvikling, så der efter fx 1-2 år følges op på implementeringen.

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

